

A young man with curly hair is clapping his hands in a meeting. He is smiling and looking towards the camera. In the background, other people are seated at a long table with microphones, suggesting a formal discussion or debate.

Waar haal jij
je nieuws vandaan?

Jonge Rotterdammers
over de politiek
en (nep-)nieuws

SNAPCHAT, NEPNIEUWS & WIFI IN DE HELE STAD

2019

COLOFON

Stichting LOKAAL Rotterdam

Het Industriegebouw
Goudsesingel 96
3011 KD Rotterdam
T: 010 44 33 060
W: www.lokaal.org
E: info@lokaal.org

Het Groot Jongerendebat Rotterdam (GJR) is een initiatief van Stichting LOKAAL Rotterdam en wordt mogelijk gemaakt door de gemeente Rotterdam.

Projectleiding
Redactie/vormgeving
Beeld
Druk
Oplage

Lonneke van der Noordt
Astrid Boonstoppel
Sander van Wettum
Veenman+
250 ex.

© 2019 Stichting LOKAAL Rotterdam. Niets uit deze publicatie mag zonder toestemming van LOKAAL op enige wijze worden gekopieerd, vermenigvuldigd, opgeslagen of openbaar gemaakt.

Geachte lezer,

In 2019 bestaat Stichting LOKAAL Rotterdam 25 jaar. Een jubileum dat wij uiteraard niet ongemerkt voorbij zullen laten gaan! Wij geloven in en staan voor een open en scherp gesprek met de stad. Niet om – in eerste instantie – consensus te bereiken, maar om te leren van elkaars verschillen. Wij zien het daarbij als onze verantwoordelijkheid om zoveel mogelijk jonge Rotterdammers te bereiken.

Het Groot Jongerendebat Rotterdam (GJR) draagt hier op een unieke manier aan bij. Leerlingen van meer dan twintig schoolklassen speelden onder leiding van door LOKAAL getrainde trainers in hun klas het Politieke Spel en maakten hierdoor, soms voor het eerst, kennis met politiek en debat. Zij richtten een politieke partij op, ontwierpen een verkiezingsposter, verzonnen speerpunten van hun partij, onderhandelden met de andere politieke partijen en voerden hun eerste politieke debat.

Zoals elk jaar vroegen wij de leerlingen na afloop van het spelen van het Politieke Spel het hemd van het lijf. Waar denken zij aan bij politiek? Hoe kan politiek interessanter gemaakt worden voor jongeren?

Dit jaar hebben we de jongeren specifiek gevraagd naar hun mediagebruik. Want geïnformeerd zijn betekent niet alles geloven wat je leest. Volgen zij het nieuws? Waar halen zij hun nieuws vandaan? En welke nieuwsbronnen vinden ze het betrouwbaarst?

De – soms onverwachte – uitkomsten van dit onderzoek vindt u in deze publicatie. Ik wens u veel leesplezier toe.

Liesbeth Levy (directeur LOKAAL)

WAT IS HET GJR?

Het Groot Jongerendebat Rotterdam (GJR)
is hét debatevenement in Rotterdam voor leerlingen in het voortgezet onderwijs.

De scholen die meegedaan hebben aan het Politieke Spel vaardigden hun drie beste debaters af. Zij volgden een intensieve debattraining, verzorgd door LOKAAL.

Tijdens de grote finale in de raadzaal van het Rotterdamse stadhuis namen zij het tegen elkaar op. Ten overstaan van een vakkundige jury, die dit jaar bestond uit *Ellen Verkoelen* (fractievoorzitter 50PLUS), *Ehsan Jami* (gemeenteraadslid Leefbaar Rotterdam), *Taylan Cicek* (gemeenteraadslid SP) en *Liesbeth Levy* (directeur LOKAAL) gingen zij met elkaar in debat.

Wethouder Judith Bokhove overhandigde de beker aan **Younes Bosma** van het **Laurens Lyceum**. Hij kwam dit jaar als winnaar uit de bus.

Na afloop ontvingen alle finalisten een certificaat van deelname.

VOORTRAJECT: HET POLITIEKE SPEL

Dit jaar maakten jongeren uit maar liefst 21 schoolklassen kennis met politiek en debat, onder meer door het spelen van het Politieke Spel. In het Politieke Spel richtten zij hun eigen politieke partij op, ontwierpen ze een verkiezingsposter, verzonnen zij speerpunten van hun partij en onderhandelden ze met de andere politieke partijen.

Het Politieke Spel werd, zoals elk jaar, gespeeld onder leiding van enthousiaste, door LOKAAL getrainde trainers. Dit zijn jonge mensen die zich vrijwillig inzetten om hun enthousiasme voor politiek en debat over te brengen.

Deelnemende scholen
Groot Jongerendebat Rotterdam 2018:

Wolfert Dalton | Melanchthon Mavo Schiebroek |
Melanchthon College Schiebroek |
Emmauscollege | OSG Hugo de Groot |
Dalton Lyceum Barendrecht | Laurens Lyceum |
PENTA College | Grafisch Lyceum Rotterdam |
Avicenna College | Libanon Lyceum |
Gereformeerde Scholengemeenschap Rotterdam

Jury Groot Jongerendebat Rotterdam 2018:

Liesbeth Levy (juryvoorzitter, directeur LOKAAL)
Taylan Cicek (gemeenteraadslid SP)
Ehsan Jami (gemeenteraadslid Leefbaar Rotterdam)
Ellen Verkoelen (fractievoorzitter 50PLUS)

Presentatie Groot Jongerendebat Rotterdam 2018:
Victor Vlam

Het Groot Jongerendebat Rotterdam (GJR) is hét debatevenement in Rotterdam voor leerlingen in het voortgezet onderwijs en wordt georganiseerd door LOKAAL in samenwerking met de deelnemende scholen. Het GJR wordt mogelijk gemaakt door de gemeente Rotterdam.

>> Winnaar GJR 2018 | Younes Bosma (Laurens Lyceum)

Aantal deelnemende
scholen GJR 2018

12

Aantal deelnemers
het Politieke Spel 2018

348

Aantal finalisten
GJR 2018

44

>> Eervolle vermeldingen GJR 2018 | Judee Azaare (Hugo de Groot),
Ramzi Rahiem (Hugo de Groot) en Liene Jin (Emmauscollege)

Meest gepeperde uitspraak | Veronique Sahni (Emmauscollege)
Meest gepassioneerde debater | Taco Olmer (Wolfert Dalton)

BESTE JONGE ROTTERDAMMER...

De leerlingen van in totaal **21 klassen** hebben als onderdeel van dit project het Politieke Spel gespeeld. Wij hebben zoveel mogelijk deelnemers gevraagd onze enquête in te vullen.

Wij vroegen de leerlingen waar zij aan denken bij het woord 'politiek' en hoe de Rotterdamse politiek interessanter gemaakt zou kunnen worden voor jongeren. Ook wilden wij weten waarin zij zouden investeren als zij de baas van Rotterdam waren.

Tot slot vroegen wij de leerlingen of zij het nieuws volgen, waar zij hun nieuws vandaan halen en hoe betrouwbaar zij deze verschillende nieuwsbronnen achten.

In totaal hebben **348 leerlingen** meegedaan aan dit onderzoek. Het overgrote deel hiervan is woonachtig in Rotterdam (73,2%). Er hebben **iets meer meisjes** meegedaan (51,3%) dan jongens. De ondervraagde leerlingen zijn tussen de 12 en 18 jaar, de meeste ondervraagden zijn **14 tot 16 jaar oud**.

De belangrijkste uitkomsten van de enquête vindt u verderop in deze publicatie. Onthoud dat de conclusies niet representatief zijn voor Rotterdam als geheel maar dat deze betrekking hebben op de leerlingen die mee hebben gedaan aan het project Groot Jongerendebat Rotterdam 2018.

Opleiding ondervraagde jongeren in %

vmbo/mavo 7,2%
havo 29,5%
vwo 62,7%
anders 0,6%

Leeftijd ondervraagde jongeren in %

12 jaar 0,3%
13 jaar 2%
14 jaar 18,4%
15 jaar 38,2%

16 jaar 25,6%
17 jaar 12,9%
18 jaar 2,6%

ONDERVRAAGDE JONGEREN PER GEBIED IN %

Charlois 14,7%
Delfshaven 2,9%
Feijenoord 12,4%
Hillegersberg-Schiebroek 17%
Hoek van Holland 0,3%
Hoogvliet 5,2%
IJsselmonde 1,7%
Kralingen-Crooswijk 5,2%

Noord 4%
Overschie 1,2%
Pernis 0,3%
Prins Alexander 11,5%
Rotterdam Centrum 0,6%
Rozenburg 0%

Overig (buiten Rotterdam) 25,9%
Niet ingevuld 0,9%

Waar denk je aan bij het woord 'politiek'?

De top 10 meest genoemde antwoorden.

1. Regeren/regering, besturen
2. Tweede Kamer, Den Haag
3. Debat, discussie
4. Politieke partijen
5. Verkiezingen, stemmen
6. Wetten, regels
7. Mark Rutte
8. Geert Wilders
9. Beslissingen nemen
10. Saai/saaie mensen/stom

Volg jij de politiek?

Ja
13,1%

Een beetje
55,7%

Nee
31,1%

Hoe zou de Rotterdamse politiek interessanter gemaakt kunnen worden voor jongeren?

Wij vroegen het ze.

De antwoorden die de jongeren gaven zijn grofweg onder te verdelen in drie categorieën:

- Meepraten, meedenken en meebeslissen;
- Op school;
- Via nieuwe media.

Meepraten, meedenken en meebeslissen

Een greep uit de antwoorden:

- Een jongerengemeenteraad;
- Een jongerenpartij oprichten;
- De stemgerechtigde leeftijd verlagen naar 16 jaar;
- Jonge mensen moeten debatteren met oude mensen;
- Door jongeren meer rechten te geven.

Op school

Er moet meer aandacht zijn voor politiek op school, vinden de ondervraagde leerlingen. Maar, benadrukken zij, de lessen moeten wel leuk zijn.

Enkele genoemde voorbeelden: workshops, excursies, een politicus in de klas uitnodigen, maar ook het spelen van het politieke spel, rondleiding door het stadhuis, gastlessen, uitjes en debat, of een politieke quiz.

Via nieuwe media

Enkele ideeën:

- Een Instagram-account met memes;
- Campagne voeren gericht op jongeren via social media;
- Influencers betrekken;
- Website of app waar alle belangrijke beslissingen op worden gezet;
- Door Tv-programma's zoals 'Zondag met Lubach'.

Veel jongeren lieten ook weten dat politiek wel wat simpeler uitgelegd zou kunnen worden, in begrijpelijker, normale taal.

Stel, jij bent de baas van Rotterdam. Waarin zou jij dan investeren?

“Wifi in de hele stad.”

“Het verbeteren
van het onderwijs.”

“Programma’s voor probleemjongeren.”

“Minder mensen die in
hun ondergoed naar buiten komen.”

“Elektrische oplaadpunten
en parken.”

“Minder huiswerk.”

Een greep uit de antwoorden.

- Stel, je bent de baas van Rotterdam. Waarin zou jij dan investeren?

Top 10 meest genoemde antwoorden.

1. **Onderwijs, scholen** 21,9%
2. **Jongerenvoorzieningen** 11,4%
3. **Veiligheid, politie** 10,3%
4. **Meer groen, meer parken** 8,2%
5. **OV, verkeer, fietspaden** 6,8%
6. **Milieu, groene energie** 6,6%
7. **Sportvelden/-verenigingen** 5,6%
8. **Wonen, huizen renoveren** 5%
9. **Armoede, Voedselbank** 3,7%
10. **Gezondheidszorg** 3,2%

Volg jij het nieuws?

Ja
32,4%

Een beetje
61%

Nee
6,6%

Waar haal jij je nieuws vandaan? (meerdere antwoorden mogelijk)

Televisie
79,2%

Instagram
64,6%

Via vrienden en familie
59,9%

Nieuwswebsites
(bv. NU.nl en NOS.nl)
54,8%

Politieke partijen
en individuele politici
verspreiden via
verschillende media hun
ideeën voor de stad,
het land en
de samenleving als geheel.

In hoeverre volgen
de ondervraagde jongeren
het nieuws?
En waar halen zij
het nieuws vandaan?

Snapchat
28,3%

Radio
23,2%

Krant
16,2%

Facebook
10,2%

Twitter
7%

Geef per bron aan hoe betrouwbaar je het nieuws vindt
(ook als je de bron niet gebruikt).

	Betrouwbaar	Beetje betrouwbaar	Niet betrouwbaar
Televisie	X	–	–
Nieuwswebsites	X	–	–
Krant	X	–	–
Radio	X	–	–
Vrienden en familie	–	X	–
Instagram	–	X	–
Twitter	–	–	X
Snapchat	–	–	X
Facebook	–	–	X

We hebben de jongeren gevraagd hoe betrouwbaar ze de berichtgeving van verschillende media vinden. Televisie, radio, de krant en nieuwswebsites zoals Nu.nl en NOS.nl worden over het algemeen als betrouwbare nieuwsbronnen gezien. Nieuws via vrienden en familie en Instagram vinden de jongeren een beetje betrouwbaar. Nieuws via de sociale media Twitter, Facebook en Snapchat zien ze als onbetrouwbaar. Televisie staat op de eerste plek en wordt gezien als meest betrouwbare nieuwsbron. Facebook (acht) en Snapchat (negen) worden als meest onbetrouwbare nieuwsbronnen gezien.

TRAINERS,

Zonder de onuitputtelijke energie en het enthousiasme
van **Natalie Bosch, Pim Cramer, Rico Idris, Bob den Ouden,**
Caitlin Stooker en Hidde Visser
was het ons niet gelukt om dit jaar met zoveel schoolklassen
het Politieke Spel te spelen en daardoor zoveel jongeren
kennis te laten maken met politiek.
Trainers, bedankt!

...BEDANKT!

LOKAAL

www.lokaal.org